

The

way

I

think

Fra november viser Louisiana i serien **ON PAPER** den amerikanske maler og tegner George Condo. Condo blev skolet som kunstner i de tidlige 80'eres New York, hvor han blandt andet arbejdede hos Andy Warhol. Tiden var præget af minimalisme og Pop Art. Men Condo fandt sin egen vej i mødet med europæiske malere, filosofi og musikteori. Picasso, Goya, Velasquez – men også den stiliserede populærkultur er at spore i hans værk. Vi bringer her klip fra Louisiana Channels interview med kunstneren: et kartotek over hans værktøjskasse af referencer og nedslag i hans tanker om dét, han med en karakteristisk omvendning kalder kunstig realisme.

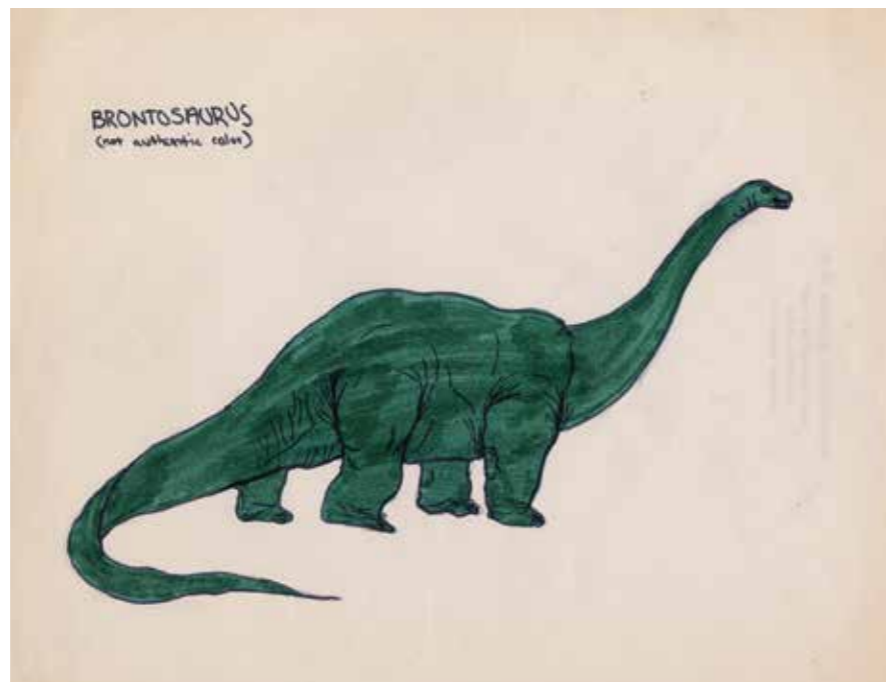
"Jeg tegner, ligesom man vandrer i skoven. Man ved ikke rigtig, hvor man er, men begynder bare et eller andet sted og bevæger sig derfra tilfældigt hen over papiret, indtil man til sidst når et eller andet punkt, som viser sig at være ens bestemmelsessted. Det er omtrent sådan, jeg gør. Det er kun, når jeg arbejder på forstudier til et maleri eller på studier, der skal føre mig fra et maleri til det næste, at jeg tænker helt specifikt på, hvad jeg skal tegne den pågældende dag."

Old Master Composite 2, 1994
Graft på papir
65,1 x 50,2 cm

Falske gamle mestre

”Da jeg var seks-syv år gammel, elskede jeg at tegne dinosaurer. Min bedstefar var læge, og jeg besøgte ham i hans konsultation, og så gav han mig noget af sit brevpapir, så jeg kunne sidde og tegne dinosaurer for ham. Han var italiener og talte næsten ikke engelsk. Jeg prøvede at tegne dinosaurerne så nøjagtigt, jeg kunne. Når jeg var færdig med at tegne en, skrev jeg for en sikkerheds skyld – for at være helt sikker på, at han ikke troede, jeg bildte mig ind, at en dinosaur var strålende rød eller grøn – ”ikke den rigtige farve” ved siden af den. Bare for at gøre det helt klart, at det var sådan, jeg mente, at de så ud, men at de ikke nødvendigvis havde den farve. De tegninger viser vi på Louisiana. Indtil vi indrammede disse værker, havde jeg egentlig aldrig forestillet mig at udstille dem. I nogle henseender er det nogle meget konkrete tidlige udsagn, der siden førte mig – lad os bare springe 40, eller i hvert fald 30, år frem i tiden – til tanken om *De Falske Mestre*. Det var en bizar erkendelse, da det senere gik op for mig, at det var ’ikke rigtige farve’, der havde ført mig til *De Falske Mestre*.”

Brontosaurus, 1965
Blyant og tusch på papir
21,6 x 28 cm

At tegne er næsten som at høre jazz

”Jeg elsker improvisation, og jeg oplever det at tegne som improvisation. Man kan have et tema som ... ja, lad os bare tage John Coltrane, der spiller mit yndlingsnummer. Jeg tror, at han indspillede det nummer første gang i 1962. Siden spillede han det ved hver eneste koncert resten af livet og nåede op på at spille en 27 minutter lang udgave af det. Hvis man bare begynder at lytte et sted midt i det, er det måske bare en tuden eller hylene ... men så vender han tilbage til melodien. Det er et meget ironisk sammenstød mellem den ganske enkle melodi og det uhyre komplekse udtryk, som den får. Sådan tænker jeg sommetider, når jeg tegner: Nu begynder jeg bare at tegne et menneskehoved eller en person, og så udvider jeg det bare til, hvor det nu fører mig hen.

Jeg kan godt lide at arbejde hurtigt. Jeg kan ikke se, hvorfor det skal tage så lang tid at lave en tegning. Grundlæggende arbejder man jo, ligesom en violinist spiller på sit instrument. Først kommer der måske en langsom sats, en sarabande eller sådan noget, og så kommer der en presto vivace. Men man må ikke forfejle en eneste tone i nogen af dem. Tempoet er altså meget vigtigt i al kunst. Jeg mener, at noget kunst har et meget langsomt tempo, og noget kunst har et meget højt tempo. Men når man står og ser på et værk, der ser ud, som om det har et højt tempo, er det svært at vide, om det i virkeligheden blev lavet meget langsomt, eller om det faktisk blev skabt meget hurtigt.”

Jazz Composition, 1982
Kul og pastel på papir
56,5 x 76,3 cm

Tegninger

”Det er nok noget, der går tilbage til barndommen; det er en renere måde at skabe kunst på. Jeg kan huske, da jeg fik mine første oliefarver. Det var noget værre grise-ri. Der var terpentint og olie og maling over hele huset. Mine forældre sagde hele tiden: ”Kan du ikke prøve at holde det inde på dit værelse? Prøv at lade være med at sprede det over hele huset.” Når man tegnede, kunne man have en blok, tegne en tegning i den, lukke den og lægge den ned i skrivebordsskuffen, når man var færdig. Der var ingen, der fik den at se; det er langt mere privat. Når man maler, er man til gengæld nødt til at have lærredet stående fremme, det skal stå og tørre, og alle og enhver kan komme forbi og se, hvad man laver. Jeg har altid holdt af at tegne, fordi det er så privat.”

Mental Sketch 1, 2004
Farveblyant på papir
66,1 x 48,3 cm

Silver Mass, 2014
Akryl, kul, metallisk
maling og pastel på
lærred
203,2 x 193 cm

Tegnede malerier

”Der er ikke nogen egentlig forskel på figurativt maleri og abstrakt maleri, for begge dele er først og fremmest maleri. Det er ligesom hieroglyffer. Der er folk, der kan tolke hieroglyffer og fortælle nøjagtigt, hvad symbolerne betyder. Men jeg tror, at 99,9 % af verden vil se dem som et billedsprog. Og jeg tror netop, at det er, hvad det er. Det er et billedsprog, som man sætter sammen i sit eget hoved. Det er i virkeligheden beskueren, der bestemmer, hvad der foregår i et kunstværk, ikke dets ophavsmand. *Silver Mass* er et tegnet maleri. Jeg malede en sølvmasse på et stort lærred. Jeg kunne godt lide den måde, formen sad på lærredet på. Den fastholdt bare lærredet i sig selv. Derefter tegnede jeg i sølvformen med sort og hvidt trækul. Det gav to former, der var i indbyrdes modstrid. I meget af mit kunstneriske arbejde bruger jeg modstridende sprog, hvor andre kunstnere ikke ville gøre det. Modsætningerne fører til noget andet og mere. Det er dét, jeg finder spændende: at man som maler ikke behøver at følge nogen regler.”

Dobbelthovede portrætter

”I de dobbelthovede portrætter ser man en sommetider meget realistisk figur i profil ved siden af en meget abstrakt kubistisk figur. Eller man ser sådan noget som værket *The Prisoner*, som vi viser på udstillingen, hvor figuren har et virkelig uhyggeligt ansigt og er lukket inde i en slags bur. Og i forgrunden ses hans egen skygge, der stirrer på den, han er i dag. Det er en slags eksistentiel situation: Enten er det skyggen, der er den virkelige ham, eller også er det fremstillingen af ham, der er den virkelige ham. En af delene.”

The Prisoner, 2013
Blæk og gesso på
papir
Courtesy Sprüth
Magers
159,4 x 159,2 cm

Mit arbejde handler om menneskelighed

"Man ser måske på et værk og siger: "Ja, det er virkelig meget påvirket af Goya," men sådan ville Goya på den anden side aldrig have malet. Eller: "Dette billede har nogle kubistiske træk, der ligner Picassos," men de er anvendt på psykologien og ikke på en figurs psykologi. Jeg tror, at det mest konstante i mit arbejde er tanken om menneskelighed: om at finde en måde, hvorpå man kan fremstille den menneskelige bevidsthed gennem et portræt. Sådan et portræt skal ikke bare vise personens ydre fremtræden, men også hvad der foregår i personens sind. De følelsesmæssige tilstande, der påvirker sindet og udfolder sig i det.

Man ser måske et tog køre forbi og to mennesker, der sidder og snakker sammen i toget. Den ene passager ler, men naboen græder. Hvis man kombinerer de to følelser i én figur, får man ligesom et kubistisk syn på tingene. Men det drejer sig ikke om at se en genstand fra alle mulige forskellige vinkler på én gang, men derimod om at se mange forskellige følelsesmæssige tilstande i én enkelt genstand."

Playboy Bunny, 2005
Grafrit og farveblyant på papir
38,1 x 29,2 cm

Fra abstraktion til realisme

”I 1970’erne handlede alting om minimalisme, det hele var popkunst. For kunstnere af min generation tog den første rigtige – lad os sige klassiske – uddannelse sit udgangspunkt i den abstrakte kunst. Jeg begyndte med Kandinsky og Mondrian og noget af det virkelig vilde abstrakte maleri, futuristiske malere og billedhuggere som Boccioni og den slags folk. Og så bevægede jeg mig fra abstraktion til realisme. Det var altså en fuldstændig omvendt proces i forhold til, hvad der skete fra slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet op til midten af århundredet. Jeg gik fra abstraktion til realisme og begyndte at tænke meget over, hvordan man kunne løfte realismen til et andet niveau, hvor det ikke bare drejede sig om gengivelse.”

Tegneserier

”Tegneserien er et meget ejendommeligt våben mod, mærkværdigt nok, hele vores intellektuelle, finkulturelle kunstbegreb og dets opfattelse af, hvad kunsten handler om. Da jeg for eksempel lavede coveret til Kanye Wests album *Dark Twisted Fantasy*, brugte jeg et tegneseriesprog i maleriet af det raceblandede par. Et raceblandet par på et pladecover var noget, som ingen havde lavet før. Enten ser man det ene, eller også det andet. Og fordi jeg udtrykte det på sådan en lidt barnlig måde, fik det så mange sikringer til at springe, at de simpelthen måtte forbyde det; de kunne ikke udsende det, for det var alt for tæt på et sprog, som børn var fortrolige med, samtidig med at emnet var for politisk ladet til, at børnene kunne forstå det.

I den forstand er tegneserier og karikaturer altså mærkelige våben. Og når man bruger dem til pseudoreligiøse formål, bliver det et rent mareridt. Det var det, der skete i Frankrig. Det gik bare slet ikke. Det kan man ikke. Hvis man vil fremstille Gud, skal han vises på en meget respektfuld måde. Men hvis man viser en karikeret udgave af Gud, er man pludselig hele verdens fjende nummer 1. Og det er ejendommeligt, for børn vokser op med tegneserier, og alle folk ler ad tegneserier ... Og der er nogle ting, som det ikke er meningen, at man skal le ad.”

The Trashman, 1998
Pastel på papir
76,3 x 55,9 cm

The Madman, 2013
Blæk på papir
76,9 x 57,2 cm

Kunstig realisme

”Jeg har altid syntes, at det var utroligt med de kunstnere, der havde navne til deres kunst: kubisme, impressionisme, abstrakt ekspresionisme og så videre. Jeg kan huske, at den berømte kunsthistoriker Robert Rosenblum, spurgte: ”Hvad kalder du det, du laver? Neosurrealisme?” ”Det ved jeg ikke, det må jeg lige tænke over,” sagde jeg. Og så sagde jeg: ”Jeg tror, at man kan kalde det kunstig realisme.”

Kunstig realisme giver maleren mulighed for at gå tilbage og male noget på en realistisk måde, men idet han fremstiller alt det, der er kunstigt i vores verden. Og eftersom at alt, hvad der er menneskeskabt er kunstigt, er der nærmest tale om et meget nøjagtigt maleri af noget fuldstændig kunstigt.”

Politik og kunstig realisme

”Jeg ved ikke nøjagtig, hvor i den politiske verden det er, men jeg ser det politiske rod, som verden befinder sig i i dag, og hvor vi står med den amerikanske regering; hvor forkert det alt sammen virker, og hvordan det forvolder en global krise. Hver eneste lille detalje udsættes for fuldstændig kaotisk fremstilling i medierne. Mange af mine seneste malerier er overdrevninger af det politiske kaos i verden af i dag. Og i særdeleshed her i USA. Jeg ved ikke, om det politiske klima har ændret sig så meget i andre lande, men herovre er det løbet fuldstændig løbsk. Vi har nu et land, der føles, som om det styres af en galning, og resten af verden er klar over det. Vi hører om alt dette i medierne, og det er alt sammen styret af spørgsmålet om, hvad der er sandt, og hvad der er usandt.

I dag er verden fuld af falske nyheder, og alting er kunstig realisme. Apropos politik så forstår man aldrig, hvad de taler om i nyhederne. Man hører ikke om andet end *fake news* og sociale medier. Og at 90 procent eller 30 procent af alt, hvad der kommer gennem de sociale medier, udbredes af *trolls* og *bots* og al den slags vanvittig kunstig intelligens. Nu om dage handler alting om kunstig realisme. Det er gået fra at være et kunstnerisk begreb til et begreb i den politiske hverdag, hvor vi ikke længere rigtig ved, hvad realisme er, fordi det virker så kunstigt og er så tilrettelagt og iscenesat. Og meningen med iscenesættelsen er at aflede opmærksomheden eller misinformere.

”En ting, jeg kan sige, er dog, at kunst er en af de sandfærdigste oplevelser – en af de sandfærdigste ting, vi har i verden i dag. Kunsten er sand, og alt andet er løgn.”

Phoenix, 2010
Olie på papir
121,9 x 121,9 cm

Hjernen som et fjernsyn

”Alle disse forskellige komponenter – musik, kunst og filosofi – fungerer på samme måde, som hvis man forestiller sig, at hjernen er som et fjernsyn. Ved at skifte kanal fra det ene øjeblik til det andet, prøver man at finde en måde, hvorpå man kan skabe et ikonisk billede ud fra de indbyrdes forhold mellem alle disse tanker, filosofier, sprog og sågar musikalske strukturer.”

Goyas Sorte billeder

”Jeg har også altid holdt meget af den måde, Ed Ruscha brugte tegneseriesproget på i sine tidlige malerier, og af Warhols brug af det, da han lavede Skipper Skræk og Superman ... det var en stor pop-markering at indføre det sprog. Jeg tror, at det interessante ved det er, at det er en indgang til et alvorligt element i den menneskelige psyke, som åbner folks sind for en seriøs måde at se på tingene på, samtidig med at de måske også får noget sjovt ud af det. Ligesom Goyas Sorte Billeder – hvor grufulde de end er, kan folk ikke lade være med at smile og le, når de ser dem, for de er bare så langt ude, at de kalder smilet frem. Noget af det, der foregår på de billeder, er virkelig afsindig humoristisk. Det er sådan, jeg oplever dem.”

The Discarded Human, 2013
Blæk og kul på papir
153,8 x 210 cm

Udstillingen på Louisiana

”Jeg håber, at folk oplever, hvordan deres sind virker, at de går derind og siger: ”Sådan tænker jeg også, men jeg ville aldrig lade det komme til udtryk på et stykke papir. Eller jeg ville ikke vide, hvordan jeg skulle bære mig ad med det. Eller måske kan jeg godt, men har bare ikke gjort det.” Og at de er åbne for den tanke, at alt er muligt. Og at de forstår, at disse kunstværker virkelig er sandheden, at der ikke er noget bag dem, som ikke er umiddelbart synligt for beskueren.

Jeg håber altså bare, at de får en god oplevelse og glæder sig over det traditionelle medie, som tegningen er, og ser, at den stadig lever. At de ser, at kunsten ikke dør og at disse kunstneriske måder at arbejde på, som har eksisteret siden huleboernes tid, stadig er i brug. Det kan godt være, at der har været mennesker på Månen, og at de kommer til Mars og måske endda når helt til Venus. Men indtil videre er det her, vi er, her på planeten Jorden, og hvis man bevæger sig rigtig dybt ned i kloden, ser man menneskenes tidligste kradserier i Altamira-grotten. Og de mærker kan man se den dag i dag på væggene i Louisiana.

Den centrale følelse, som jeg prøver at formidle med denne udstilling, er – og jeg ved godt, at det sikkert ikke passer – at hvem som helst kan være kunstner. At enhver, i hvis sind der foregår et eller andet, bare kan tage det og give det en eller anden visuel form og på den måde udtrykke sine tanker.”

George Condo blev interviewet af Kasper Bech Dyg. Det kan ses i sin fulde længde på channel.louisiana.dk. Udstillingen åbner 9. november og blev til i samarbejde med The Phillips Collection.

The Lunatic, 1998
Pastel på papir
203,4 x 203,4 cm

Tegneserie-transformationer

”Folk er til en vis grad personificeringer. Eller tegneserier er personificeringer af folk. Det gælder alle Loony Tunes-personerne og Snurre Snup og Daffy og alle dem, de tegnede abstraktioner, som vi viser nogle af på Louisiana: De er i virkeligheden realistiske mennesker og personificeringer af disse realistiske mennesker. Og hvad nu hvis vi går den anden vej? Hvad sker der, når tegneseriefigurene vender tilbage til dem, som de var personificeringer af? Og hvordan ser sådan en person ud efter at være begyndt som menneske for derefter at være blevet til en tegneseriefigur og have levet i den verden og siden være blevet menneske igen? Hvad har han forvandlet sig til? Ser han ud, som han gjorde før, eller har hans tegneserie-jeg transformeret ham til det, han er i dag?”

Batman and Bunny Study, 2005
Kuglepen på papir
24,1 x 19,7 cm

